

1. Om vår gemensamma grund

EUs ministerråd konstaterade 2013 följande:

- Ungdomsarbete bygger på icke-formella och informella lärprocesser och på frivillighet
- Ungdomsarbete fokuserar på ungdomars personliga och sociala utveckling
- Youth work belongs to the area of "out-of-school" education

Det är detta som ligger till grund för vår definition av öppen ungdomsverksamhet:

"Åtgärder riktade till ungdomar avseende aktiviteter där de deltar frivilligt och som är utformade för att stödja deras personliga och sociala utveckling via icke-formellt och informellt lärande."

För att denna definition och de vägledande principerna (nedan) skall bli begripliga och möjliga att arbeta utifrån är det viktigt att man förstår vad som menas när vi pratar om olika former av lärande. (Även dessa definitioner är hämtade från EU¹.)

Formellt lärande är lärande inom det formella utbildningssystemet utifrån en given läroplan och förväntas leda till någon typ av betyg eller grad.

Informellt lärande är spontant lärande i vardagen som sker genom att vi provar oss fram och lär oss hantera olika uppgifter och situationer. Här finns inga utbildare och ingen fast plan. Exempel på informellt lärande kan vara

- Att lära sig koka lagom hårda ägg.
- Att lära sig vad "etiketten" säger – hur man förväntas uppföra sig.

Det informella lärandet formas av den kultur vi vistas i och de utmaningar vi möter i livet

Icke-formellt lärande är planerat lärande med lärstöd utanför det formella utbildningssystemet.

Det kan till exempel handla om:

- Kunskaper (kurs i italienska)
- Färdigheter (simskola)
- Färdigheter (samarbete, konfliktlösning)
- Attityder (tolerans, respekt)

Icke-formellt lärande kan alltså till exempel vara att utveckla sin förmåga att samarbeta genom att driva ett fritidsgårdscafé eller att lära sig DJ-ing på en DJ-kurs. Förutsättningen är dock att lärandet är planerat.

Lika viktigt som att förstå definitionen är att ha tänkt igenom och diskuterat de principer som ungdomsarbetet måste utgå från och styras av om det skall vara framgångsrikt, det som på engelska kallas the core principles of youth work² och som säger att ungdomsarbete ska:

- Upplevas som attraktivt, ge mervärde eller glädje i livet.
- Svara mot ungdomars egenupplevda behov, intressen och erfarenheter.
- Vara aktivt inkluderande; nå ut till och välkomna alla grupper av unga människor.

---

¹ Council Recommendation of 20 December 2012 on the validation of non-formal and informal learning (2012/C 398/01).

² Även dessa är hämtade från rapporten Quality Youth Work – A common framework for the further development of youth work

- Bygga på unga människors frivilliga och aktiva delaktighet, engagemang och ansvarstagande.
- Ha ett helhetsperspektiv och möta unga människor som kapabla individer och resurser.
- Stärka unga människors rättigheter, personliga och sociala utveckling och autonomi.
- Utformas, genomförs och utvärderas tillsammans med unga människor.
- Bygga på icke-formellt och informellt lärande.
- Ha ett tydligt lärperspektiv och utforma sina aktiviteter i överensstämmelse med klara lärandemål som är relevanta för de unga människor som deltar.

Vilken grund och vilka utgångspunkter en har i arbetet påverkar hur en tänker kring det och därmed hur det utformas. Tänker vi ungdom och lärande kommer arbetet att se ut på ett sätt, tänker vi fritidsaktiviteter kommer det att se ut på ett annat. I rapporten *Quality Youth Work* står följande definition av fritidsverksamhet: "Termen "fritidsverksamhet" refererar till aktiviteter som är roliga och attraktiva men som inte har ungas personliga och sociala utveckling som sitt huvudsyfte." I KEKS ser vi kultur- och fritidsaktiviteter inte som självändamål utan som verktyg för att kunna arbeta med ungdomars personliga och sociala utveckling.